

ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Κατσάνου Αθηνά, Β2

2020-2021

*“... ΓΙΑΤΙ ΑΥΤΟ ΘΑ ΠΕΙ ΓΑΜΟΣ, ΔΗΛΑΔΗ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΠΑΙΔΙΑ
ΚΑΙ ΝΑ ΕΓΓΡΑΨΕΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ... ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΤΕΣ ΚΑΙ ΝΑ
ΠΑΝΤΡΕΥΕΙ ΤΙΣ ΘΥΓΑΤΕΡΕΣ ΤΟΥ ... ΜΕ ΠΟΛΙΤΕΣ. ΓΙΑΤΙ ... ΤΙΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΙΣ ΕΧΟΥΜΕ, ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΣ ΚΑΝΟΥΝ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑ
ΠΙΣΤΟΥΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ ...”*

Δημοσθένης, κατά Νεαίρας, LIX, §122

ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

- Ο γάμος στην αρχαία Ελλάδα ήταν ένας από τους κυριότερους θεσμούς που σηματοδοτούσε την κοινωνική καταξίωση και την ευκαιρία να δηλώσουν οι άνθρωποι το σεβασμό και την υποταγή τους στους θεούς του Ολύμπου.
- Σε όλες τις πόλεις-κράτη κατοχυρωνόταν με νόμο.
- Αν και δεν ήταν υποχρεωτικός, οι νέοι έπρεπε να παντρευτούν γιατί η κριτική που ασκούταν στους άγαμους ήταν έντονη και πολλές φορές χλευαστική.
- Άνδρες: 24-30 έτη
- Γυναίκες: 12-16 έτη

ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

- Η δημιουργία οικογένειας δημιουργούσε δύο βασικούς σκοπούς. Την απόκτηση απογόνων και την κληροδότηση της εξουσίας και δεύτερον την περίθαλψη των γονέων από τα παιδιά τους.
- Στην αρχαία Ελλάδα επικρατούσε το μονογαμικό σύστημα. Η γυναίκα ήταν "πολίτης" και προστατευόταν από τους νόμους. Οι άνδρες μπορούσαν να έχουν εξωσυζυγικές σχέσεις, αλλά μόνο τα παιδιά της νόμιμης συζύγου κληρονομούσαν όνομα και περιουσία.

ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

- Στις γαμήλιες τελετές δεν ήταν υποχρεωτικός να παρευρίσκεται ιερέας ή εκπρόσωπος του κράτους και έτσι η παρουσία μαρτύρων στα συμβόλαια, όπου καθοριζόταν η προίκα, ήταν απαραίτητη.
- Οι γάμοι γίνονταν τις μέρες που ήταν πανσέληνος, και συνήθως τον χειμώνα τον μήνα Γαμηλιώνα (μέσα Ιανουαρίου έως μέσα Φεβρουαρίου) που ήταν αφιερωμένος στη θεά Ήρα.

ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

- Στην πρώτη φάση του γάμου, που ήταν ο αρραβώνας, δεν ήταν υποχρεωτική η παρουσία της γυναίκας.
- Προίκα: ρευστό, ρουχισμός, πολύτιμα αντικείμενα, δούλοι, (πιο σπάνια) κλήρος γης
- Έφτανε το λιγότερο στο 1/10 της περιουσίας του πατέρα της νύφης.

ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

- Κατά ένα περίεργο τρόπο, δεν υπήρχε στην ελληνική γλώσσα ειδικός όρος για την απόδοση της έννοιας του θεσμού του γάμου. Η πράξη με την οποία ένα ζευγάρι ενωνόταν νόμιμα ονομαζόταν «εγγύη».
- Στην ουσία η «εγγύη» ήταν μια προφορική υπόσχεση που δινόταν ενώπιον μαρτύρων, βάσει της οποίας η νύφη παραδινόταν από τον πατέρα της ή τον κηδεμόνα της στον μέλλοντα σύζυγό της με τη δημιουργία ενός προικώου συμβολαίου ανάμεσα στους δύο οίκους.
- Μετά την παραπάνω τακτοποίηση, η γυναίκα έρχονταν να κατοικήσει στο σπίτι του συζύγου της ή του πατέρα του και αυτή η συγκατοίκηση θεμελίωνε τη νομιμότητα του γάμου, όπως επίσης η ανταλλαγή των «εδνών» (προίικας) και η γαμήλια τελετή εισδοχής της νύφης στο σπίτι του συζύγου της.

ΠΗΓΕΣ:

- <https://www.animartists.com/2019/02/15/1-331/>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Marriage_in_ancient_Greece
- <https://www.worldhistory.org/article/1713/love-sex--marriage-in-ancient-greece/>
- <http://www.hellenicaworld.com/Greece/Ancient/en/Marriage.html>